

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการจัดการความรู้ด้านกระบวนการผลิตหัตถกรรมไทยเพื่อสืบสานวัฒนธรรม
ฝั่งธนบุรี : กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนบ้านรักษ์ดิน โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แบบแผนของการวิจัยเชิง
แบบผสมวิธี (Mix Methods Research) แบบแผนการบุกเบิก (Exploratory Design)
(Creswell and Clark, 2007, pp 75-77) ร่วมกับการจัดการองค์ความรู้ (Knowledge
Management) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านกระบวนการผลิต
หัตถกรรมไทยเพื่อสืบสานวัฒนธรรมฝั่งธนบุรี : กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนบ้านรักษ์ดิน โดยสกัด
องค์ความรู้จากตัวบุคคลและนำมาจัดการรวบรวมองค์ความรู้และจัดทำเป็นสารสนเทศ เพื่อ
เผยแพร่ ซึ่งได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยที่ประกอบด้วย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย พื้นที่
ทำการศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 4
ขั้นตอนดังนี้

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของการจัดการองค์ความรู้ Asian Productivity
Organization (APO) (2010, pp 3-5, บดินทร์ วิจารณ์, 2547, หน้า 45-46 อ้างใน ประพนธ์ ผาสุก
ยี่ต, 2547) ได้เสนอวิธีการจัดการความรู้ไว้ให้องค์กรได้พิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสม โดยแบ่ง
วิธีการกระบวนการจัดการความรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การค้นหาองค์ความรู้ (Identifying the Knowledge) คือ การวิเคราะห์และ
ค้นหาว่าองค์กรมีความรู้อะไรบ้าง อยู่ในรูปแบบใด อยู่ที่ใครหรือแหล่งใด และความรู้ที่จำเป็นต่อ
องค์กรมีอะไรบ้าง ทั้งบุคคล (Key Informant) และเอกสาร (Document) ทั้งข้อมูลปฐมภูมิ
(Primary Data) และ ทุตติภูมิ (Secondary Data)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างความรู้ (Creating Knowledge) คือ กระบวนการรวบรวมความรู้จาก
ตัวบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหลายๆ ด้าน หรือแหล่งข้อมูลที่สำคัญ (Key informant) เพื่อ
จัดเป็นระบบเพื่อสร้างเป็นสารสนเทศที่สะดวกต่อการใช้งาน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย อาทิเช่น การ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept interview) การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) การสังเกตจาก
สถานที่จริง (field and Observe) การบันทึกภาพและเสียง การถอดบทเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การจัดเก็บความรู้ (Storing Knowledge) เป็นการจัดเก็บความรู้ที่ดึงมาจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ในรูปแบบของงานวิจัย ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ และวีดิทัศน์

ขั้นตอนที่ 4 การแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ และการนำความรู้ไปใช้ (Sharing Knowledge and Implementing knowledge) โดยการนำเสนอรายงานการวิจัย การตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ และการเผยแพร่องค์ความรู้ในสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่สนใจ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Research Frame)

การวิจัยเรื่องการจัดการความรู้ด้านกระบวนการผลิตหัตถกรรมไทยเพื่อสืบสานวัฒนธรรม
ฝั่งธนบุรี : กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนบ้านรัษฎิน ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือและแนวทางการพัฒนา
เครื่องมือตามขั้นตอนของการวิจัย ซึ่งแบ่งเครื่องมือตามขั้นตอน 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การค้นหาองค์ความรู้ (Identifying the Knowledge) โดยผู้วิจัยดำเนินการ
วิเคราะห์และค้นหาว่าองค์กรมีความรู้อะไรบ้าง อยู่ในรูปแบบใด อยู่ที่ใครหรือแหล่งใด และความรู้ที่
จำเป็นต่อองค์กรมีอะไรบ้าง ทั้งบุคคล (Key Informant) และเอกสาร (Document) ข้อมูลปฐมภูมิ
(Primary Data) และ ทุตติภูมิ (Secondary Data) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือและวิธีการสร้าง
และพัฒนา ดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแหล่งข้อมูลสำคัญทั้งผู้ให้ข้อมูลหลักและเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
และแหล่งข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ในงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

แหล่งข้อมูลและพื้นที่ทำการศึกษา

โดยการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษา ดังนี้

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านรัษฎิน ตั้งอยู่ 86 ซอยนางนอง 2 ถนนวุฒากาศ แขวง บาง
ค้อ เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วย ประธานและสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจ
ชุมชน รวม 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบบันทึก (Record Forms) ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนา
แบบบันทึก ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแบบบันทึก

1.2 สร้างแบบบันทึกเพื่อใช้บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งข้อมูลทั้งจาก
เอกสารและผู้ให้ข้อมูลหลัก

1.3 นำแบบบันทึก เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยใช้ดัชนีความตรงเชิง
เนื้อหา IOC (Content Validity) โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา

ระดับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา

ระดับ -1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา

เกณฑ์ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ คือ
ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 0.50 -1.00 (มาเรียม นิลพันธุ์, 2551, หน้า 179) เพื่อ
นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ซึ่งจากแบบประเมินความตรงของแบบบันทึกที่ใช้ในการศึกษาข้อมูล ผลการประเมินพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนความเที่ยงตรงเชิงตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีค่าความตรง IOC เท่ากับ 1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือเพิ่มเติมเนื้อหาบางประเด็น และความถูกต้องของภาษา

หลังจากตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องแล้ว ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือด้านการเพิ่มเนื้อหาบางประเด็นตามข้อเสนอแนะและความถูกต้องของภาษาที่ใช้ ก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ติดต่อประสานงานประธานและสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านรัษฎิน จำนวนรวม 6 คน เพื่อนัดหมายดำเนินการสัมภาษณ์เบื้องต้น เพื่อกำหนดแหล่งข้อมูลทั้งบุคคล เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นัดหมายสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยลงภาคสนาม (Filed) และทำการจดบันทึกเกี่ยวกับความเป็นมา และแหล่งข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตหัตถกรรม และการบริหารจัดการในกระบวนการผลิต วิเคราะห์เอกสารเพื่อสรุปแหล่งข้อมูลสำคัญในการถอดองค์ความรู้ในขั้นตอนต่อไป ดังภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 ผู้วิจัยค้นหาคำความรู้จากประธานและสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านรัษฎิน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติในงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการบันทึกผลการสนทนา โดยใช้ การวิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างความรู้ (Creating Knowledge) คือ กระบวนการรวบรวมความรู้จากตัวบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหลายๆ ด้าน หรือแหล่งข้อมูลที่สำคัญ (Key

informant) เพื่อจัดเป็นระบบเพื่อสร้างเป็นสารสนเทศที่สะดวกต่อการใช้งาน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย อาทิเช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-deep interview) การศึกษาเอกสาร(Documentary Research) การสังเกตจากสถานที่จริง(flied and Observe) การบันทึกภาพและเสียง การถอดบทเรียน โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาและถอดองค์ความรู้สำคัญเกี่ยวข้องกับความเป็นมาและกระบวนการผลิต และการบริหารจัดการหัตถกรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านรักษ์ดินเพื่อสืบสานวัฒนธรรมทางหัตถกรรมไทยฝั่งธนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

แหล่งข้อมูลและพื้นที่ทำการศึกษา

1. ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านรักษ์ดิน จำนวน 1 คนและสมาชิก 5 คน ของวิสาหกิจชุมชนบ้านรักษ์ดิน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบลูกโซ่ (Snowball sampling) โดยเป็นผู้ที่ยินดีและเต็มใจในการเผยแพร่องค์ความรู้ต่อคณะผู้วิจัยและปฏิบัติงานผลิต ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านรักษ์ดิน
2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก และการถ่ายรูปและบันทึกเสียงการสนทนา ตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ผู้วิจัยต้องทำอยู่ในพื้นที่ทำการศึกษาอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงที่เป็นอยู่ เครื่องมือที่เก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Interview Forms) ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้
 - 1.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
 - 1.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งข้อมูลทั้งเอกสารและผู้ให้ข้อมูลหลัก
 - 1.3 นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยใช้ดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยกำหนดคะแนน ดังนี้
 - ระดับ 1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา
 - ระดับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา
 - ระดับ -1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา

เกณฑ์ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ คือ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 0.50 -1.00 (มาเรียม นิลพันธุ์, 2551, หน้า 179) เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการตรวจสอบความตรงของแบบประเมินความตรงของแบบประเมินความตรงของแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ขึ้นไป และได้นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือด้านการจัดรูปแบบและความถูกต้องของภาษาที่ใช้ ก่อนนำไปใช้จริง

3. แบบวิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis Forms) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาแบบวิเคราะห์เอกสาร ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร

3.2 สร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร เพื่อข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งข้อมูลทั้งเอกสารและผู้ให้ข้อมูลหลัก

3.3 นำแบบวิเคราะห์เอกสาร เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยใช้ดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา

ระดับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา

ระดับ -1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา

เกณฑ์ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ คือ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 0.50 -1.00 (มาเรียม นิลพันธุ์, 2551, หน้า 179) เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการตรวจสอบความตรงของแบบประเมินความตรงของแบบประเมินความตรงของแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ขึ้นไป และได้นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือด้านการจัดรูปแบบและความถูกต้องของภาษาที่ใช้ ก่อนนำไปใช้จริง

4. เครื่องบันทึกภาพและเสียง ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องบันทึกภาพและเสียง ในการบันทึกภาพและเสียงเพื่อนำไปสู่การจัดทำสารสนเทศ ที่มีความสมบูรณ์

5. เครื่องบันทึกเสียง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องบันทึกเสียงในการสนทนากับกลุ่มเป้าหมายเพื่อนำไปสู่การถอดบทเรียนจากการสัมภาษณ์ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียนจะนำไปสู่การสกัดและประมวลความรู้เพื่อนำไปสู่การสร้างสารสนเทศในการเผยแพร่องค์ความรู้ทั้งในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อวีดิทัศน์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อประสานงานประธานและสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านรักษ์ดิน จำนวน 6 คน เพื่อนัดหมายสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยลงพื้นที่ภาคสนาม (Filed) และทำการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญ
2. ศึกษาเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ
3. วิเคราะห์เอกสารเพื่อสรุปข้อมูลสำคัญในการจัดเก็บองค์ความรู้ในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติในงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การจัดเก็บความรู้ (Storing Knowledge) เป็นการจัดเก็บความรู้ที่ดึงมาจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ในรูปแบบของงานวิจัย ผลิตสื่อวีดิทัศน์และสิ่งพิมพ์ โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของการจัดเก็บองค์ความรู้ในรูปแบบของสื่อ

วิธีดำเนินการวิจัย

แหล่งข้อมูลและพื้นที่ทำการศึกษา

ผู้ประเมินประสิทธิภาพขององค์ความรู้ในรูปแบบของสื่อวีดิทัศน์ จำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านนิเทศศิลป์ 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อเทคโนโลยี 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาขององค์ความรู้ในรูปแบบของสื่อวีดิทัศน์ ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาแบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสร้างแบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา
2. สร้างแบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา โดยมีประเด็นความตรงด้านเนื้อหา ภาษา และรูปแบบการนำเสนอข้อมูลของสื่อสิ่งวีดิทัศน์ โดยมีวิธีการให้คะแนนคือ 1 แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์ 0 ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์และ -1 คือ ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
3. นำแบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยใช้ดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยกำหนดคะแนน ดังนี้
 - ระดับ 1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา
 - ระดับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา

ระดับ -1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา

เกณฑ์ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ คือ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (มาเรียม นิลพันธุ์, 2551, หน้า 179) เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการตรวจสอบความตรงของแบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ขึ้นไป และนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือด้านการจัดรูปแบบและความถูกต้องของภาษาที่ใช้ ก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประสานงานผู้ประเมินประสิทธิภาพขององค์ความรู้ในรูปแบบของสื่อซีดี จำนวน 3 คน
2. จัดส่งเอกสารการประเมินและสื่อที่พัฒนาขึ้นให้กับผู้ประเมิน
3. วิเคราะห์ผลการประเมินและดำเนินการปรับปรุงสื่อให้มีความสมบูรณ์พร้อมเผยแพร่

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติในงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงสื่อที่พัฒนาขึ้น โดยการใช้การหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC) และ การวิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 4 การแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ และการนำความรู้ไปใช้ (Sharing Knowledge and Implementing knowledge) โดยการนำเสนอรายงานการวิจัย การตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ และการเผยแพร่องค์ความรู้ในสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่สนใจโดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

แหล่งข้อมูลและพื้นที่ทำการศึกษา

นักวิชาการ ผู้แทนสถานศึกษา นักเรียนนักศึกษา ประเมินประสิทธิภาพขององค์ความรู้ในรูปแบบของสื่อ จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินความคิดเห็นของสถาบันที่ใช้องค์ความรู้ในรูปแบบของสื่อวีดิทัศน์ที่พัฒนาขึ้น ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาแบบประเมินความคิดเห็นซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสร้างแบบประเมิน
ความคิดเห็น

2) สร้างแบบประเมินความคิดเห็น แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยมี
ประเด็นความตรงด้านเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอข้อมูลของสื่อสิ่งพิมพ์ และประโยชน์ที่ได้รับ

3) นำแบบประเมินความคิดเห็นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยใช้ดัชนี
ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา

ระดับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา

ระดับ -1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา

เกณฑ์ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย
ครั้งนี้ คือค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (มาเรียม นิลพันธุ์, 2551: 179) เพื่อ
นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากตรวจสอบความตรงของแบบประเมินแล้ว นำข้อเสนอแนะจาก
ผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ ก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประสานงานผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์จัดเก็บองค์ความรู้ที่พัฒนาขึ้น จำนวน 15 คน
ซึ่งเป็นผู้แทนจากสถาบันที่ได้รับการเผยแพร่องค์ความรู้
2. จัดส่งเอกสารการประเมินความคิดเห็นให้กับผู้ประเมิน
3. วิเคราะห์ผลการประเมินและดำเนินการปรับปรุงสื่อสิ่งพิมพ์ให้มีความ
สมบูรณ์พร้อมเผยแพร่

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติในงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินและข้อเสนอแนะจาก
ผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงสื่อสิ่งพิมพ์ที่พัฒนาขึ้นโดย โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.) และ การวิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis)